

Asia: VN/1245/2021

Lausuntopyyntö hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi terveydensuojelulain muuttamisesta sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Yleiset huomiot hallituksen esityksestä

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

Esitys vesihuoltolakiin tehtäviksi muutoksiksi sisältää pitkälti toimia, joita on jo aloitettu valmistelevaan Maailman terveysjärjestö WHO:n ns. Water Safety Plan (WSP) – riskien hallinnan periaatteiden mukaisesti. Hallituksen esitys on yhteneväinen näiden periaatteiden kanssa. Suunnitelma vaatii säännöllistä päivitystä, huomioiden mm. pohjavesien suojelusuunnitelman päivitykset tai muut toimintaan vaikuttavat muutokset. Päättävöilleiltään esityksen sisältöä voidaan pitää kannatettavana.

Esitys sisältää useita määräyksiä, jotka lisäävät kuntien ja vesihuoltolaitosten tehtäviä ja kustannuksia. Vaikka yksittäinen lisäys ei vaatisikaan merkittävää lisäresurssia, erityisesti pienissä kunnissa kaikkien lisätehtävien hoitaminen ja vaatimusten täyttäminen voi käydä mahdottomaksi. Hyvin monissa Suomen kunnissa on vain yksi terveystarkastaja ja ympäristönsuojelusihteeri, joiden tehtäväkenttä on jo muutoinkin kuormittunut. Osassa kunnissa tehtävää hoidetaan osa-aikaisesti yhdessä muiden kuntien kanssa tai yhdistetyin virka-nimikkein. Tehtävien lisäämisen tulisinikin tämän takia olla tarkasti harkittua ja niiden positiivisten vaikutusten suhteessa lisätehtävään merkittäviä. Pienten-kin lisätehtävien aiheuttama resurssitarve pitäisi pystyä arvioimaan ja korvaamaan kunnille hallitusohjelman mukaisesti täysimääräisesti. Vesihuoltolaitoksen asiakkaat puolestaan maksavat vesihuollon kustannukset, ja ovat varmasti valmiita maksamaan puhtaasta ja turvallisesta talousvedestä oikean hinnan. Lakimuutosten vesihuoltolaitoksille aiheuttamien lisäkustannusten tulee koitua asiakkaan hyödyksi niin, että mahdolliset hinnankorotukset ovat perusteltuja ja hyväksyttävissä.

Huomiot esityksen taustasta, tavoitteista ja nykytilan kuvauksesta: jaksot 1 - 3

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

Huomiot esityksen nykytilan kuvauksesta ja vaikutuksista: jakso 4

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

Yleiset huomiot terveydensuojelulaista

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

Terveydensuojelulaki 16 § Soveltamisala

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

Teveydensuojelulaki 16 a § Määritelmät

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

Terveydensuojelulaki 17 § Yleiset laatuvaatimukset

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

Terveydensuojelulaki 17 a § Laatuvaatimuksista poikkeaminen

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

Terveydensuojelulaki 17 b § Vedentuotantoketjussa käytettävät kemikaalit, materiaalit ja tuotteet

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

Terveydensuojelulaki 18 § Talousvettä toimittavan laitoksen toiminnan hyväksyminen

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

Terveydensuojelulaki 18 a § Ilmoitusvelvollisuus vedenjakelualueesta

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

Terveydensuojelulaki 19 § Riskiperusteisen lähestymistavan yleiset periaatteet

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

Terveydensuojelulaki 19 a § Talousveden toimitusjärjestelmän riskienhallinta

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

Terveydensuojelulaki 19 b § Talousveden toimitusjärjestelmän riskienhallinta

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

Terveydensuojelulaki 19 c § Ensisijaisten tilojen vesilaitteistojen riskienhallinta

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

Säännöksellä veloitetaan ensisijaisten kiinteistöjen omistajat laatimaan vesi-laitteistojen riskinarvio tiettyihin, ensisijaisiksi tiloiksi määriteltäviin kiinteistöihin. Kuntien omistuksessa on suuri määrä tällaisia kiinteistöjä, kuten uimahallit, sairaalat, terveyskeskukset sekä tehostetun palveluasumisen yksiköt. Riskinarviointi on uusi tehtävä, joka edellyttää henkilöstöresurssia ja henkilöstön koulutusta. Vaihtoehtoisesti riskinarviot joudutaan ostamaan ulkopuolisilta toimijoilta. On huomattava, että riskinarviointi sisältää sellaisia erityisosaamisen vaatimuksia, joita kuntien toimitilapalveluilla ei välttämättä ole ja sitä kautta riskinarvioinnit joiltakin osin joudutaan todennäköisesti ostamaan yksityisiltä palveluntuottajilta. Tällöin kartoituksen kustannukset voivat kasvaa merkittäviksi. Lain vaikutusten arvioinnissa asiaan liittyvä tarkastelu on jäänyt ohueksi ja erityisesti osaamisen sekä kustannusvaikutusten osalta on syytä täydentää vaikutusarviointia. Riskinarvioiden laadinnan ja ylläpidon kustannukset tulee korvata kunnille hallitusohjelman mukaisesti täysimääräisesti ja korvausten tulee perustua realistiseen oikeaan tietoon lain kustannusvaikutusten muodostumisesta.

Terveydensuojelulaki 20 § Talousveden laadun valvonta ja tiedottaminen

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

Terveydensuojelulaki 20 a § Talousveden välityksellä leviävän epidemian tai muun terveyshaitan ehkäiseminen

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

Terveydensuojelulaki 21 § Tietokokonaisuudet

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

Terveydensuojelulaki 47 § Viranomaisen oikeus saada ja luovuttaa tietoja

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

Terveydensuojelulaki 49 a § Tutkimuslaboratoriot

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

Terveydensuojelulaki 49 b § Tutkimuslaboratorioiden valvonta

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

Terveydensuojelulain liite

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

Yleiset huomiot vesihuoltolaista

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

Vesihuoltolaki 3 § Määritelmät

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

Vesihuoltolaki 4 § Viranomaiset

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

Vesihuoltolaki 15 § Vesihuoltolaitoksen selvilläolo- ja tarkkailuvelvollisuus

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

Vesihuoltolaki 16 § Tiedottamisvelvollisuus

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

Nykyisen vesihuoltolain 16 §:n mukaan vesihuoltolaitoksen tulee tiedottaa riittävästi laitoksen toimittaman talousveden laadusta ja jäteveden puhdistuksen tasosta sekä siitä, miten vesihuollosta perittävät maksut muodostuvat. Muutosesityksellä pyritään tarkentamaan sitä, miten tiedottamisen tulee tapahtua, ja asettaa tarkemmat velvoitteet tiedottamisen sisällölle ja sille, kuinka usein laatu- ja maksutiedoista tulee tiedottaa.

Muutosesityksen mukaan vesihuoltolaitoksen on toimitettava asiakkaalle vähintään kerran vuodessa laskun yhteydessä tai muutoin helposti saatavissa olevassa muodossa tiedot laitoksen toimittaman talousveden laadusta, hinnasta ja kulutuksesta. Asiakkaan veden kulutus on laskutuksessa normaali tieto vähintään vuosittain, samoin veden hinta. Veden hinnasta tiedotetaan myös silloin, kun hintoihin tehdään muutoksia. Veden laatuun liittyvä tiedottaminen sen sijaan on luontevampaa tehdä vesilaitoksen verkkosivuilla, jossa tietoa voidaan tarvittaessa myös päivittää. Tältä osin tiedottamisvelvollisuuden täyttämiseen pitäisi riittää laskulla oleva tieto vesihuoltolaitoksen verkkosivusta, jolta tiedot löytyvät. Ylimääräisten liitteiden lähettäminen laskun mukana lisää työmäärää vesihuoltolaitoksessa, eikä ole paras tai toimivin keino välittää tietoa.

Vesihuoltolaki 16 a § Asiakirjojen julkisuus

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

Vesihuoltolaki 20 d § Vesihuollon tietojärjestelmä

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

Ympäristönsuojelulaki 222 § Ympäristönsuojelun tietojärjestelmä

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

Markkinavalvontalaki 1 § Soveltamisala

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

Tähkiö Kaisa
Lieksan kaupunki